

การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการ
ทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9
สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี
DEVELOPING A CURRICULUM FOR GUIDANCE TEACHERS BY APPLYING THE
PRINCIPLES OF WORKING IN THE FOOTSTEPS OF HIS MAJESTY KING RAMA IX
FOR DEVELOPING LIFE SKILLS OF STUDENTS AT THE BASIC EDUCATION LEVEL
IN KANCHANABURI PROVINCE

ศุภลักษณ์ สัตย์เพชรพราย¹ พรชัย หนูแก้ว^{2*} กิ่งแก้ว สุวรรณศิริ³ สุนิสา ละวรรณวงษ์⁴

อภิรัตน์ สิงห์ตระหง่าน⁵ เพียงจันทร์ โมฟเฟิทท์⁶

Supaluk Satpretpry¹ Pornchai Nookaew^{2*}

Kingkaew Suwankhiri³ Sunisa Lawanwong⁴ Apirat Singtrangan⁵ Piangchan Moffatt⁶

^{1,5}คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ^{1,5}

Faculty of Business Administration, Southeast Asia University Academic

^{2,4,6}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

^{2,4,6} Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

³นักวิชาการอิสระ

³ Independent Scholar

e-mail: sup. satpretpry@gmail.com¹, spaluk94@gmail.com², King-nok@hotmail.com³

Sunisalawanwong@gmail.com⁴, Apirat@sau.ac.th⁵, madammoffatt@kru.ac.th⁶

*corresponding author

Received: July 27, 2023 Reviewed: August 30, 2023 Revised: April 18, 2024 Accepted: April 19, 2024

บทคัดย่อ

การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนางานแนะแนว การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ทดลองใช้และประเมินผลหลักสูตร กลุ่มเป้าหมายมีครูแนะแนวในจังหวัดกาญจนบุรี 52 คน อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 12 คน และครูแนะแนวที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ซึ่งแต่ละขั้นตอนของการวิจัยใช้กลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูแนะแนวสนใจนำแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวในระดับมาก 2. การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน หลักสูตรมัธยมศึกษา และหลักสูตรประถมศึกษา 3. ครูแนะแนวระดับมัธยมศึกษาและครูแนะแนวระดับประถมศึกษา

ความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนร้อยละ 91.80 และร้อยละ 91.40 ตามลำดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และ 4. ครูแนะแนวทุกคนทำแผนคนละ 1 หน่วยและได้นำแผนไปใช้ทุกคน ผลของกิจกรรมถอดบทเรียนครูแนะแนวเห็นว่าควรนำแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปใช้ในการจัดกิจกรรมและไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนว หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ทักษะชีวิตผู้เรียน

Abstract

Developing a curriculum for guidance teachers by applying the principles of working under the royal footsteps of His Majesty King Rama IX to develop students' life skills at the basic education level. Kanchanaburi Province The objective is to study the need to develop guidance work. Developing a curriculum for guidance teachers using the principles of working under His Majesty's royal footsteps. Trial and evaluate the course The target group consisted of 52 guidance teachers in Kanchanaburi Province, 12 lecturers from Kanchanaburi Rajabhat University, and 3 qualified guidance teachers. In each stage of the research different target groups will be used.

The research results found that 1. Guidance teachers were interested in using the guidelines for working according to the royal footsteps in organizing guidance activities at a high level. 2. Developing a curriculum for guidance teachers by applying the principles of working under the royal footsteps of His Majesty King Rama IX for developing students' life skills, the Secondary school curriculum, and the Primary Education Curriculum 3. The secondary and primary school guidance teachers had higher knowledge and understanding of applying the principles of working under the royal footsteps of His Majesty King Rama IX for developing students' life skills, 91.80 percent and 91.40 percent, respectively: criteria set at 80 percent. 4. Every guidance teacher made a plan for 1 unit each one has used the plan. As a result of the activity, the guidance teacher agreed that the Royal Guidelines should be used to organize activities and teach further.

Keywords: Development of guidance teacher curriculum, principles of working under His Majesty's royal footsteps, student life skills

บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีระบบเศรษฐกิจที่มีโครงสร้างที่เข้มแข็งมีเสถียรภาพ

แข่งขันได้ยั่งยืนมีความมั่นคงทางพลังงานมีการกระจายความเจริญสูงภูมิภาคมีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากลรักษาทุนธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศสร้างความมั่นคงภายในประเทศป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560, น. 11) แนวโน้มสถานการณ์เด็กและเยาวชนในศตวรรษที่ 21 พบว่า โครงสร้างประชากร ปี 2563 ประชากรเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง โดยปี 2562 - 2563 พบสัดส่วนประชากรวัยเด็ก มีน้อยกว่าวัยสูงอายุ ยิ่งประชากรเด็กมีน้อยลง ประชากรเด็กยิ่งต้องได้รับความสนใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีมากยิ่งขึ้นด้วย (คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 กล่าวว่าในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ยุคของการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของประเทศครั้งสำคัญที่จะพัฒนาประชากรในวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมายให้มีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อผู้อื่นและสังคม มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรมและเป็นพลเมืองดีของชาติและคนหลักเมืองโลกที่ดีมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยและพลโลกที่มีทักษะการคิดขั้นสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่โดยมีสัมมาอาชีพตามความถนัดของตน (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, น. 3)

ด้านการพัฒนาครูแนะแนว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริมครูแนะแนวหรือครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มีความรู้และทักษะในการแนะแนวผ่านศูนย์แนะแนวประจำเขตพื้นที่การศึกษา เช่น การประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการรูปแบบต่างๆ การอบรมออนไลน์ การนำเสนอผลงานนวัตกรรมและการประกายก้องเชิดชูเกียรติ (กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2565, น. 6) และมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีได้รับงบประมาณ เพื่อดำเนินงานภายใต้ผลผลิต/โครงการยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยนำองค์ความรู้ไปพัฒนาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน โดยมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการมีการจัดการศึกษาสอดคล้องตามวัตถุประสงค์และภารกิจของมหาวิทยาลัยในมาตรา 7 และ 8 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) ตามพระราชบัญญัติ 10 และจากข้อสรุปผลทิศทางการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีกลุ่มปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และการศึกษาพิเศษในการประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นด้านการศึกษา: การยกระดับคุณภาพการศึกษาเชิงพื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรี รองรับปีงบประมาณ พ.ศ.2563 และพบว่าประเด็นปัญหาเชิงพื้นที่เกี่ยวกับปัญหาครูแนะแนวที่ไม่จบทางด้านแนะแนว ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้เรื่องเทคนิคการแนะแนว เทคนิคในการให้คำปรึกษา จิตวิทยาแนะแนวค้นหาตนเองของผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากร/อาจารย์ที่รับผิดชอบงานแนะแนวให้มีความรู้เพื่อนำไปถ่ายทอดกับนักเรียนในพื้นที่ให้มีสมรรถนะหลักและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจึงจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษาใน

จังหวัดกาญจนบุรีให้มีศักยภาพในการให้บริการแนะแนวในสถานศึกษาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาท้องถิ่นให้ชุมชนในท้องถิ่นเกิดความเข้มแข็งมั่นคง โดยน้อมนำศาสตร์ พระราชาสู่การพัฒนาท้องถิ่น (กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2563, น. 3)

หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เป็นหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่ได้มีการนำมาใช้ในวงการศึกษาในปัจจุบันตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ซึ่งแนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทมีขั้นตอนที่สำคัญ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหา (survey “S”) เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา (analysis “A” วิเคราะห์จากข้อมูลพื้นฐานที่ได้) ขั้นที่ 3 การวางแผนแก้ปัญหา (planning “P”) วางแผนประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ขั้นที่ 4 การดำเนินการแก้ปัญหา (action “A”) เป็นการทดลองประยุกต์ใช้แนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทและขั้นที่ 5 การประเมินผล (evaluation “E”) มีการประเมินผลระหว่างดำเนินการหลังดำเนินโครงการเสร็จสิ้น (แก่นทอง สุวรรณมาลี, 2549, น. 14)

ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญหลัก คือ ทักษะการเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทักษะการรู้เท่าทันสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ (21st Century Skills ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21, ค้นจาก<https://codegeniusacademy.com/21st-century-skills/>) การพัฒนาทักษะชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพัฒนาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนตลอดชีวิตเพื่อให้สามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขและมีคุณค่าทั้งต่อตนเองผู้อื่น ชุมชนสังคมเริ่มต้นจากครอบครัวจนถึงสังคมโลก World Health Organization (1994) กล่าวว่าจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตมีลักษณะที่หลากหลายเป็นลักษณะของการศึกษาที่ควรจัดการดำเนินการดำเนินชีวิตประจำวันในโรงเรียนให้กับเด็ก ซึ่งทักษะชีวิตสามารถออกแบบให้สอดคล้องกับหลักสูตรต่างๆ ได้เป็นอย่างดี สามารถสอนแยกเป็นรายวิชาหรือบูรณาการร่วมกับวิชาอื่นได้

จากหลักการแนะแนวซึ่งมีจุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาในทุกด้านมุ่งสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เพื่อช่วยให้เยาวชนเหล่านั้นสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการนำหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ จึงพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาครูแนะแนวให้สอดคล้องกับโครงการยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนางานแนะแนว และแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. เพื่อประเมินหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนิเทศและถอดบทเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ได้นำเสนอทีละขั้นตอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยมีองค์ประกอบดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการในการพัฒนาครูแนะแนว และแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ตามประเด็นดังต่อไปนี้

a. การดำเนินการ จากการศึกษาเอกสารพบว่าครูแนะแนวต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับความต้องการนำศาสตร์พระราชามาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว การวางแผนจัดกิจกรรมแนะแนวในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน จัดให้มีการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว ใน 2 ประเด็น 1) แนวทางการพัฒนาครูแนะแนวโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท และ 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท

b. กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแนะแนว จำนวน 6 คน เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) ประกอบด้วยอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจำนวน 3 คน ศีษานิเทศก์ 1 คน และครูแนะแนวในจังหวัดกาญจนบุรีและสุพรรณบุรีจำนวน 2 คน

c. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ คำถามหลักใน 2 ประเด็น คือ 1) แนวทางการพัฒนาครูแนะแนวโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทและหาคุณภาพเครื่องมือ โดยการหาค่าความตรงตามเนื้อหา (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน พบว่า ได้ค่า 1.00 ซึ่งเป็นค่าที่เหมาะสมสามารถนำเครื่องมือมาใช้ได้

d. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากประเด็นการสนทนากลุ่ม (focus group) โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1) แนวทางการพัฒนาครูแนะแนวโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท มีประเด็นคำถามย่อยเกี่ยวกับความสนใจของครูแนะแนวในการนำหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้ ครูแนะแนวต้องการนำแนวทางทรงงานตามเบื้อง พระยุคลบาทมาใช้ในลักษณะใดบ้าง วิธีการพัฒนาและช่วงเวลาที่เหมาะสม

2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท มีประเด็นย่อยเกี่ยวกับ หลักสูตรควรเป็นอย่างไร โครงสร้างของหลักสูตรควรเป็นอย่างไร และสาระของหลักสูตรควรมีจำนวนฝึกรอบรมกี่ชั่วโมง มีสาระของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไรบ้าง

e. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content Analysis) ได้ข้อสรุปเป็น 2 ประเด็นตามหัวข้อ 1) และ 2)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาหลักสูตรครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

a. วิธีดำเนินการวิจัย ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน รวมทั้งนำข้อสรุปจากขั้นตอนที่ 1 มาใช้ในการยกร่างหลักสูตร กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรจากข้อสรุปในขั้นตอนที่ 1 เป็น 5 ส่วนและแบ่งกลุ่มเพื่อพิจารณาเพิ่มเติมเนื้อหาเป็น 5 กลุ่ม ประกอบด้วยกลุ่มที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนว และการให้คำปรึกษา หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active Learning ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กลุ่มที่ 2 แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 กลุ่มที่ 3 การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย กลุ่มที่ 4 แนวทางการวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน กลุ่มที่ 5 การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน นำข้อสรุปของแต่ละกลุ่มมายกร่างหลักสูตร ได้หลักสูตร 2 หลักสูตร คือ พัฒนาหลักสูตรครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) และ พัฒนาหลักสูตรครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) และได้ยกร่างคู่มือการพัฒนาครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) และคู่มือการพัฒนาครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา)

b. กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 19 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจาก 3 ภาคส่วนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ยกร่างหลักสูตรการพัฒนาครุแนะแนว ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ 4 คน ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรีทั้ง 4 เขต คือ ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 เขต 2 เขต 3 และเขต 4 ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย อาจารย์คณะครุศาสตร์จำนวน 12 คน ที่มีความเชี่ยวชาญด้าน จิตวิทยาการให้คำปรึกษาและแนะแนว ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และส่วนที่ 3 คือครุแนะแนวที่มีประสบการณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรีจาก โรงเรียนไทรโยคมณีกาญจน์ โรงเรียนด่านมะขามเตี้ยวิทยาคม และผู้ทรงคุณวุฒิจากจังหวัดสุพรรณบุรี โรงเรียนดอนคาวิทยามาเป็นคณะกรรมการยกร่างหลักสูตร จำนวน 3 คน

c. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ คือ แบบประเมินความสอดคล้องและแบบประเมินความเหมาะสม ผลจากการยกร่างได้หลักสูตร 2 หลักสูตร คือ การพัฒนาหลักสูตรครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) และการพัฒนาหลักสูตรครุแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิต

ผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) คู่มือและการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) และคู่มือการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) สารหลักสูตรมีเนื้อหา 5 ส่วน คือ 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active learning และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ได้นำหลักสูตรและคู่มือดังกล่าวไปหาค่าความสอดคล้อง (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา (Validity) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและการแนะแนว 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 คน โดยทำการประเมินความสอดคล้องในลักษณะ IOC (Index Objective Congruence) +1 เห็นด้วย/สอดคล้อง 0 ไม่แน่ใจ/ไม่สอดคล้อง -1 ไม่เห็นด้วย/ไม่สอดคล้อง นำข้อมูลที่ได้จากการเสนอผู้เชี่ยวชาญมาสรุปสังเคราะห์ และปรับแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งค่าการประเมินความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แสดงว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ และหาค่าความเหมาะสมได้ค่า ได้ค่า $\bar{X}$ 4.40 s.d. 0.55, $\bar{X}$ 4.60 s.d. 0.89, $\bar{X}$ 4.80 s.d. 0.45, $\bar{X}$ 4.20 s.d. 0.84, $\bar{X}$ 4.60, s.d. 0.55 และได้นำหลักสูตรการพัฒนาครูแนะแนวโดยประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไปทดลองใช้ (try out) กับครูแนะแนวที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มเป้าหมาย ได้ทดลองใช้ในการทดสอบเพื่อหาประสิทธิภาพหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (ประถมศึกษา) มีการทดลองตามแนวทางของ ศ. ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ E1/E2 โดย ทดลอง 1: 1 , 1: 10 และ ทดลองในภาคสนาม 1: 100 พบว่าแบบ 1:1 ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 66.57/67.02 ขึ้นทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มเล็ก ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 75.62/76.54 และนำไปทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มใหญ่ ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 80.14/80.47 และไปทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (มัธยมศึกษา) แบบ 1:1 ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 64.13/65.14 ขึ้นทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มเล็ก ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 76.74/77.20 และนำไปทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มใหญ่ ได้ค่าประสิทธิภาพ e1/e2 มีค่าประสิทธิภาพเป็น 81.22/81.43

d. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการทำหนังสือเชิญจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าความสอดคล้อง (IOC) และค่าความเหมาะสม

e. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s.d.)

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้หลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

a. วิธีดำเนินการวิจัย

1) ได้ประสานงานกับศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 3 และศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 8 กาญจนบุรี เพื่อประสานโรงเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ กำหนดวันฝึกอบรม

2) ดำเนินการประชุมชี้แจงผู้เข้าร่วมทดลองถึงหลักสูตร ถามความสมัครใจในการเข้ารับกรฝึกอบรมและการนำความรู้ไปทดลองใช้ในโรงเรียน

3) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 “การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน” ตามคู่มือการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) มีจำนวน 12 ชั่วโมง สาระของหลักสูตรประกอบด้วย 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active Learning และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน

ครั้งที่ 2 “การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน” ตามคู่มือการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) มีจำนวนฝึกอบรม 12 ชั่วโมง สาระของหลักสูตรประกอบด้วย 1) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทักษะชีวิตและอาชีพ หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active Learning 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

ผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 3) ดำเนินการทดสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจจากแบบทดสอบการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 1 หน่วย จำนวน 5 ชั่วโมง และจะนำไปใช้ในรายวิชาแนะแนว 5) แจ้งให้ครูทราบเกี่ยวกับกำหนดการส่งงานและการนิเทศ เพื่อติดตามประเมินผลต่อไป

b. กลุ่มเป้าหมาย ครูแนะแนวในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 52 คน ประกอบด้วย

1) ครูแนะแนวกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษา: กลุ่มเมืองสิงห์ และกลุ่มแควน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กาญจนบุรี จำนวน 39 คน

2) ครูแนะแนว (หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่แนะแนวเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาไม่มีครูแนะแนวโดยตรง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และเขต 3 จำนวน 13 คน

c. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

พัฒนาแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้อง พระยุคลบาท โดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ยกร่างแบบทดสอบมีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active learning และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน มีจำนวน 30 ข้อ

หาคุณภาพเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content Validity) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และการแนะแนว 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 ท่าน โดยทำการประเมินความสอดคล้องในลักษณะ IOC (Index Objective Congruence) +1 เห็นด้วย/สอดคล้อง 0 ไม่แน่ใจ/ไม่สอดคล้อง -1 ไม่เห็นด้วย/ไม่สอดคล้อง นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาสรุปสังเคราะห์และปรับแก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งค่าการประเมินความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แสดงว่าแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทสามารถนำไปใช้ได้ และนำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทมาหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่า 0.87

d. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ค่าความตรงเชิงเนื้อหา หาค่าIOC เก็บรวบรวมการทดสอบหลังเรียนจากแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท แล้วจึงนำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ

e. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินหลักสูตรครูแนะแนวการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการนิเทศและถอดบทเรียน

a. วิธีดำเนินการวิจัย

กิจกรรม 4.1 การนิเทศติดตามผลการพัฒนาครูแนะแนว จัดให้มีการนิเทศ ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยประสานงานระหว่างอาจารย์นิเทศก์ของมหาวิทยาลัยและโรงเรียนเพื่อกำหนดวันนิเทศร่วมกัน
2. จัดทำ คำสั่ง ตารางนิเทศและกำหนดแนวทางนิเทศ ติดตามผลการนำแผนการจัดกิจกรรมและแผนบูรณาการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทสำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 1 หน่วยที่ครูจัดทำขึ้นและผลการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนตรวจเยี่ยมชั้นเรียนถ้าตรงกับชั่วโมงสอน
3. นิเทศตามตาราง โดยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 6 คน
4. นำข้อมูลมาสรุปผลและวิเคราะห์ผลร่วมกัน

กิจกรรมที่ 4.2 กิจกรรมถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาครูแนะแนว จัดที่ห้องประชุม 110 อาคารบริการวิชาการและบัณฑิตศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวทางการถอดบทเรียน และนำเสนอแนวทางการถอดบทเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
2. ดำเนินการถอดบทเรียนโดยการสนทนากลุ่มตามประเด็นที่กำหนดขึ้น
3. สรุปผลการถอดบทเรียนร่วมกันอีกครั้ง

b. กลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมนิเทศ จำนวน 18 คน ประกอบด้วยผู้นิเทศ เป็นอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจำนวน 6 คน และครูแนะแนวผู้เข้าอบรมการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ที่สมัครใจเข้าร่วมการนิเทศ จำนวน 12 คนจาก 11 โรงเรียน

กิจกรรมถอดบทเรียน จำนวน 16 คนประกอบด้วยอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจำนวน 4 คน และครูผู้เข้าอบรมการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการนิเทศและถอดบทเรียน จำนวน 12 คนจาก 11 โรงเรียน

c. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในกิจกรรมนิเทศ คือ แบบบันทึกการนิเทศ มืองค์ประกอบเกี่ยวกับ ชื่อผู้นิเทศ ชื่อผู้รับการนิเทศ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ลักษณะของ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/การจัดการเรียนรู้ การประยุกต์หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 5 ชั้น ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมหรือชั้นสอน ผลการจัดกิจกรรม การพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน การหาคุณภาพแบบบันทึกการนิเทศ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาค่า (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้ค่า IOC 0.60-1.00 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถนำมาใช้ได้

สำหรับการถอดบทเรียนประกอบด้วยประเด็นการถอดบทเรียนจำนวน 4 ประเด็น คือ 1) ผลการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน 2) วิเคราะห์แนวทางการบูรณาการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรประถมศึกษา และหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรมัธยมศึกษา การหาคุณภาพเครื่องมือ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยการหาค่า (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้ค่า IOC 0.60-1.00 ซึ่งเป็นค่าที่สามารถนำมาใช้ได้

d. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอาจารย์ที่ทำหน้าที่นิเทศก์บันทึกผลการนิเทศก์ตามแบบบันทึกผลการนิเทศและรวบรวมแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ส่วนการถอดบทเรียนฉบับที่ผลการถอดบทเรียนตามประเด็นที่กำหนดและถอดเทปแล้วจึงนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ใน 4 ประเด็นดังกล่าว

e. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการสำรวจแนวทางการพัฒนาครูแนะแนว โดยการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) พบว่า แนวทางการพัฒนาครูแนะแนวโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท พบว่า

1.1 แนวทางการพัฒนาครูแนะแนวโดยใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทได้ข้อสรุปว่าครูมีความสนใจอยากนำแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปใช้ในระดับมาก เห็นว่าแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 เพราะเป็นหลักคิดหลักปฏิบัติที่สามารถนำมาใช้ในการ

ทำงานและให้นักเรียนใช้ในการดำเนินชีวิตได้ ต้องการนำแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนวและการจัดการเรียนการสอนด้วยเช่นเดียวกัน โดยนำมาใช้เป็นกระบวนการในการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นดำเนินการ 5 ชั้น คือ ชั้นสำรวจ ชั้นวิเคราะห์ ชั้นวางแผน ชั้นปฏิบัติและชั้นประเมินผล ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักคิดให้ผู้เรียนนำไปใช้ และควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เวลาที่เหมาะสมควรเป็นช่วงเวลาที่เปิดภาคเรียนแล้ว 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท หลักสูตรควรแยกเป็นหลักสูตรสำหรับครูประถมศึกษาและหลักสูตรสำหรับครูมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้หลักสูตร 2 หลักสูตร คือ การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) และการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) โครงสร้างของหลักสูตรทั้ง 2 หลักสูตร ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล หลักการของหลักสูตร วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม โครงสร้างของหลักสูตรและสาระของหลักสูตร สื่อการฝึกอบรม การวัดและประเมินผลและกิจกรรมการฝึกอบรม ในส่วนของสาระของหลักสูตรแยกเป็น การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 12 ชั่วโมง สาระของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการแนะแนวและการให้คำปรึกษา หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน การจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active learning ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน และ การพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) มีจำนวนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 12 ชั่วโมง สาระของหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: ทักษะชีวิตและอาชีพ หลักการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการจัดกิจกรรมแนะแนวตามแนวทาง Active Learning 2) แนวคิดหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 3) การจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน 4) การวัดและประเมินทักษะชีวิตผู้เรียน 5) รูปแบบจัดกิจกรรมแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตรการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากการทำแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) พบว่าผู้เข้ารับการอบรมใน มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตาม เบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และผู้เข้ารับการอบรมจัดเตรียม แผนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติจากการฝึกอบรมและได้ นำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 1 หน่วยการเรียนรู้

ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตาม เบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (หลักสูตรประถมศึกษา) พบว่ามีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน ตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.40 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และผู้เข้ารับการอบรมจัดเตรียม แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปใช้ในการพัฒนาทักษะ ชีวิตผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติจากการฝึกอบรมไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างน้อย 1 หน่วยการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการปฏิบัติงานแนะแนวของ ครูแนะแนว มี 2 กิจกรรมด้วยกัน คือ กิจกรรมการนิเทศติดตามผลการพัฒนาครูแนะแนว และกิจกรรม ถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาครู

ผลของกิจกรรม 4.1 การนิเทศติดตามผลการพัฒนาครูแนะแนว ผลการดำเนินงานพบว่า ครูผู้แนะแนว สามารถจัดทำแผนบูรณาการประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทสำหรับพัฒนาทักษะชีวิต ผู้เรียนทุกคน คนละ 1 หน่วยได้ และได้นำแผนไปใช้ทุกโรงเรียนทั้ง 12 คน โดยครูให้นักเรียนทำแบบวัดทักษะ ชีวิตก่อนจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า โดยภาพรวมนักเรียนแต่ละคนมีทักษะชีวิตสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ผลของกิจกรรมที่ 4.2 กิจกรรมถอดบทเรียนและประเมินผลการพัฒนาครูแนะแนว ได้สรุปผลการ ถอดบทเรียน ใน 4 ประเด็น พบว่า 1) ครูแนะแนวสามารถประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้ 2) แนวทางการบูรณาการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน ตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พบว่าครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา บูรณาการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในรายวิชา แนะแนวตามระดับชั้นที่ตนเองสอน ส่วนครูแนะแนวในระดับประถมศึกษาบูรณาการหลักการ ทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในรายวิชาที่ตนเองสอนใน 8 กลุ่มสาระ 3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 พบว่า ครูทุกคนเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน มีประโยชน์ในด้านหลักคิดเกี่ยวกับหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 หลักคิดนี้ผู้เรียนนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิตของตนได้ โดยเฉพาะทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจและแก้ปัญหา 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ครูแนะแนวเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์ ได้หลักคิดในการดำเนินชีวิตและการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ควรเผยแพร่หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ให้กว้างขวางออกไป และเห็นว่าควรนำไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ ต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลของประสิทธิภาพประสิทธิผลตามเกณฑ์ 80/80 ได้ทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (ประถมศึกษา) แบบ1:1 ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 66.57/67.02 ขึ้นทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มเล็ก ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 75.62/76.54 และนำไปทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มใหญ่ ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 80.14/80.47 และไปทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (มัธยมศึกษา) แบบ1:1 ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 64.13/65.14 ขึ้นทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มเล็ก ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 76.74/77.20 และนำไปทดลองใช้หลักสูตรกับกลุ่มใหญ่ ได้ค่าประสิทธิภาพ $e1/e2$ มีค่าประสิทธิภาพเป็น 81.22/81.43 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะได้มีการสำรวจความต้องการของครูแนะแนวก่อนโดยการสนทนากลุ่มและพบว่า ครูแนะแนวมีความสนใจในการนำแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทไปใช้ในระดั้มากรวมทั้งครูแนะแนวเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรทุกขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของอลงกรณ์ เลิศปัญญา (2559) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาจากผลการวิจัยพบว่าเป็นหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการรวม 8 ชั่วโมง โดยใช้การบรรยาย การฝึกปฏิบัติ และทำแบบฝึกหัด โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ศึกษาเอกสารคู่มือด้วยตนเอง ก่อนล่วงหน้า หลักสูตรประกอบด้วย 1) หัวข้อเรื่อง 2) วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 3) เนื้อหา 4) แบบฝึกหัด 5) แบบทดสอบ และ 6) สื่อประกอบการฝึกอบรม และพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพ $E1/E2$ ที่ 85.87/83.05 และประสิทธิภาพภาคปฏิบัติ เฉลี่ยร้อยละ 82.34 และสอดคล้องกับงานวิจัยธนิยา เทียรคำศร (2557) ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการออกแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ ประกอบ

ได้แก่ หลักการของหลักสูตรฝึกอบรม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม เนื้อหาและระยะเวลาของการฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผลการฝึกอบรม โดยมีเนื้อหาในการฝึกอบรม 4 แผนการฝึกอบรม ได้แก่ แผนการฝึกอบรมที่ 1 ทักษะชีวิตใน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ แผนการฝึกอบรมที่ 2 ธรรมชาติปัญหาของนักเรียนประถมศึกษา แผนการฝึกอบรมที่ 3 การออกแบบกิจกรรมการแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ แผนการฝึกอบรมที่ 4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 2. ประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการออกแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ที่จัดทำขึ้นมีประสิทธิภาพ 92.83/93.77 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ 80/80 กล่าวได้ว่าเป็นหลักสูตรฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้

2. ผลการดำเนินงานครูแนะแนวเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนว โดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.80 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และครูแนะแนวเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรประถมศึกษา) มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.40 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และครูแนะแนวผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 2 หลักสูตรจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวโดยประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน ซึ่งเป็นผลจากการฝึกปฏิบัติจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวและแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน และผลจากการนิเทศและถอดบทเรียนพบว่าครูระดับมัธยมศึกษาได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนว 1 หน่วยการเรียนรู้ และนำไปจัดกิจกรรมแนะแนวในรายวิชาแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน และครูระดับประถมศึกษาจัดทำแผนบูรณาการในรายวิชาที่สอน 1 หน่วยการเรียนรู้และได้นำแผนบูรณาการไปสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับชั้นที่ตนเองสอนเช่นเดียวกัน จึงอาจกล่าวได้ว่าจากหลักสูตรการพัฒนาครูแนะแนวการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท และสามารถจัดทำแผนตามแนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท 5 ชั้นได้ และมีการนำไปปฏิบัติจนสามารถพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนได้สอดคล้องกับงานวิจัยของกอนแก้ว จันทะเกษ (2556) ศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวโรงเรียนบ้านนาสีนวลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 พบว่า

แนวทางการพัฒนาการจัดบริการแนะแนวโรงเรียนบ้านนาสีนวลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 2 ในวงรอบที่ 1 ใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทางคือการศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในและพบว่าจากการอบรมเชิงปฏิบัติการครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดบริการงานแนะแนว 5 บริการ คือ บริการการศึกษาและรวบรวมข้อมูล บริการ สนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และ บริการติดตามประเมินผล ทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการจัดบริการแนะแนวช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ตามขั้นตอนของกระบวนการจัดบริการแนะแนว จึงพบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายในเป็นวิธีการที่ช่วยให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การพัฒนาครูแนะแนวให้ ปฏิบัติงานแนะแนวได้ดียิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ครูแนะแนวให้ความสนใจในการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการและสนใจนำหลักการ ทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม แนะแนวและบูรณาการในรายวิชาที่สอน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจึงควรเปิดกว้างให้ครูทุกเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเข้ารับการอบรมในโครงการพัฒนาศักยภาพครูแนะแนว และมหาวิทยาลัย ราชภัฏกาญจนบุรีควรเปิดกว้างในการให้ครูมัธยมทุกสาขาเขตเข้ารับการอบรมในโครงการพัฒนาศักยภาพ ครูแนะแนว

2. ผลการดำเนินงานครูแนะแนวเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนว โดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับ พัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตรมัธยมศึกษา) มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน ตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.80 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และผลการดำเนินงานครูแนะแนว ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาหลักสูตรครูแนะแนวโดยการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน ตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน (หลักสูตร ประถมศึกษา) มีความรู้ความเข้าใจการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 91.40 สูงกว่า เป้าหมายที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 เช่นเดียวกัน มหาวิทยาลัยจึงควรกำหนดเป็นนโยบายในการให้บริการวิชาการ และส่งเสริมสนับสนุนให้มีโครงการความร่วมมือในการพัฒนาครูแนะแนวอย่างต่อเนื่องต่อไป

เอกสารอ้างอิง

แก่นทอง สุวรรณมาลิก. (2549). แนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาทฯ SAPAE. ม.ป.ท.

กลุ่มพัฒนาระบบการแนะแนว สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2564, 3 มีนาคม) **แผนพัฒนาการแนะแนวและแผนกิจกรรมแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.2561-2565) ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580).**

<https://http://www.guidestudent.obec.go.th/?p=1071>

กองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี (2563). **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. เอกสารอัดสำเนา.** มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.

กอนแก้ว จันทะเกษ. (2556). **การพัฒนาการจัดบริการแนะแนวโรงเรียนบ้านนาสีนวลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2.** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2564). **รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี 2563.**

https://www.dcy.go.th/public/mainWeb/file_download/1664788620103-248403179.pdf

ธनिया เทียนคำศรี. (2557). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเพื่อการออกแบบกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา. รมยสาร. 12(1), 103-113.**

มิลินท์ เจริญชนม์. (2558). **ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19.** [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579.** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566—2570).** ราชกิจจานุเบกษา.

อลงกรณ์ เลิศปัญญา และสบสันต์ อุตกฤษฎ์ (2562)“การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพเพื่อพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาทางาน”, **วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 10(2), 138-147.**

World Health Organization. (1994). **Life skills education for children and adolescents in school.** Geneva, Switzerland: World Health Organization.

21st Century Skills ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21. (2566, 26 October). Code Genius.

<https://codegeniusacademy.com/21st-century-skills/>